

Lehdistötiedote

Luxemburg, 22. lokakuuta 2015

EU:n tarkastajat laittomasta puunkorjuusta: "EU:n on laitettava omat asiansa järjestykseen"

Laittomaan puunkorjuuseen puuttuminen on olennaisen tärkeää, kun pyritään hallitsemaan ilmastonmuutosta hiilipäästöjä vähentämällä. Puiden suojeleminen on erinomainen keino vähentää ympäristöön kohdistuvaa rasitusta. Komission vuonna 2003 käynnistämä innovatiivinen toimintasuunnitelma oli siksi tervetullut aloite. Kaksitoista vuotta myöhemmin tulokset ovat kuitenkin kokonaisuudessaan niukat, todetaan Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tuoreessa kertomuksessa.

"Neljä maata (Espanja, Kreikka, Romania ja Unkari) eivät ole vielä panneet kokonaisuudessaan täytäntöön EU:n puutavara-asetusta, jonka avulla on tarkoitus estää laittoman puutavaran tulo EU:n markkinoille. Koska valvontamenettelyjen ketju sisämarkkinoilla on yhtä vahva kuin sen heikoin lenkki, laitonta puutavaraa on edelleen mahdollista tuoda Euroopan unioniin mainittujen neljän maan kautta. Eurooppa on toisaalta edistänyt lupajärjestelmää, jolla pyritään varmistamaan, että puuntuottajamaat eri puolilla maailmaa vievät ainoastaan laillista puutavaraa. EU:n olisi ensiksi laitettava omat asiansa kuntoon ja oltava esimerkkinä laittomaan puunkorjuuseen ja laittoman puutavaran kauppaan puuttumisessa", toteaa kertomuksesta vastaava tilintarkastustuomioistuimen jäsen Karel Pinxten.

EU:n tarkastajat tarkastivat metsälainsäädännön soveltamisen valvontaa, metsähallintoa ja puukauppaa koskevan EU:n toimintasuunnitelman (FLEGT) keskeisten osatekijöiden vaikuttavuuden. Vuosina 2003-2015 toimintasuunnitelman puitteissa myönnettiin tukea yhteensä 300 miljoonaa euroa 35 maalle. Kaksi maata, Indonesia ja Ghana, edistyivät suuresti täysimääräisen lupajärjestelmän saavuttamisessa puutavaran osalta. Yleisesti ottaen edistyminen on ollut erittäin hidasta, ja monet maat ovat joutuneet ponnistelemaan hyvien käytäntöjen esteiden poistamiseksi. Niinä kahtentoista vuonna, joiden aikana komission esittämä toimintasuunnitelma on ollut käytössä, yksikään kumppanimaa ei ole täyttänyt kaikkia FLEGT-lupajärjestelmän ehtoja.

Keskeisiä syitä hitaaseen edistymiseen ovat komission riittämätön suunnittelu sekä se, että komissio ei ole asettanut selkeitä rahoituksen painopisteitä puuntuottajamaille myöntämänsä tuen osalta.

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen keskeiset tiedot.

Kertomus on saatavilla seuraavassa osoitteessa: www.eca.europa.eu

ECA Press

Mark Rogerson – Tiedottaja

Damijan Fišer – Tiedottaja

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

Sähköposti: press@eca.europa.eu

Youtube: EUAuditorsECA

Puhelin (+352) 4398 47063

Puh. (+352) 4398 45410

Matkapuhelin (+352) 621 55 30 63

Matkapuhelin (+352) 621 55 22 24

@EUAuditorsECA

eca.europa.eu

Tilintarkastustuomioistuin suosittaa, että komissio

- asettaa selkeät tavoitteet ja määrittää keinot niiden saavuttamiseen
- kohdentaa varat niihin puuntuottajamaihin, joissa niiden vaikutus on suurin
- varmistaa, että kaikki jäsenvaltiot panevat puutavara-asetuksen täysimääräisesti täytäntöön
- ottaa käyttöön luotettavat arviointi- ja raportointimenettelyt aloitteen seurantaan
- hyödyntää hyvässä maineessa olevia yksityisiä sertifiointielimiä.

Toimittajille tiedoksi

Laiton puunkorjuu ja laiton puukauppa ovat hyvin haitallisia ympäristölle, ja lisäksi ne hävittävät luonnon monimuotoisuutta, haittaavat metsistä riippuvaisten väestöryhmien elinkeinojen harjoittamista, lisäävät korruptiota sekä heikentävät oikeusvaltiota. Niiden vuoksi valtioilta jää myös saamatta hyvin tarpeellisia tuloja.

Laittoman puunkorjuun vähentäminen on ympäristövaikutusten näkökulmasta hyvin tehokas keino vähentää hiilipäästöjä, kun sitä verrataan muihin ilmastopolitiikkoihin, kuten uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian edistämiseen.

Komissio esitti vuonna 2003 ehdotuksen metsälainsäädännön soveltamisen valvontaa, metsähallintoa ja puukauppaa (FLEGT) koskevaksi EU:n toimintasuunnitelmaksi, tarkoituksena ratkaista laittoman puunkorjuun ja siihen liittyvän puukaupan ongelma. Aloite oli hyvin tervetullut ja kunnianhimoinen. Toimintasuunnitelman lähtökohtana on kahdenvälisen sopimuksen tekeminen EU:n ja puuta vievän maan välillä. Tällaisessa vapaaehtoisessa FLEGT-kumppanuussopimuksessa puuta vievä maa sitoutuu käymään kauppaa ainoastaan laillisesti korjatusta puusta valmistetuilla tuotteilla.

Toimintasuunnitelman voimassaolokauden aikana komissio ei kuitenkaan määrittänyt tarkoituksenmukaista työsuunnitelmaa, joka sisältäisi selkeät tavoitteet, välitavoitteet ja toimiin osoitetut määrärahat. Apua ei myönnetty puuntuottajamaille selkeitä kriteereitä käyttäen, ja tuen vaikutus heikkeni, koska tuesta oli kilpailemassa lukuisia maita. Edistyminen tuen kohteena olevissa maissa oli hyvin erilaista. Monet maat ovat kuitenkin ottaneet vain pieniä askelia matkalla täysimääräiseen lupajärjestelmään. Indonesia on ottanut käyttöön oman lupajärjestelmänsä ja toivoo olevansa hyväksyttävissä täysimääräiseen FLEGT-lupajärjestelmään lähitulevaisuudessa. Myös Ghanassa havaittiin huomattavaa edistymistä täysimääräisen lupajärjestelmän saavuttamisessa. Yksikään maa ei kuitenkaan ole vielä täyttänyt kaikkia FLEGT-lupajärjestelmän ehtoja.

EU:n puutavara-asetus, jonka avulla on tarkoitus estää laittoman puutavaran tuonti tai saattaminen EU:n markkinoille, hyväksyttiin vasta vuonna 2010. Asetus tuli voimaan vuonna 2013. Asetuksen täytäntöönpano on ollut jäsenvaltioissa hidasta ja tarkastuksen aikaan sitä ei edelleenkään noudatettu kuudessa maassa. Latviaa ja Puolaa koskevissa arvioissa on hiljattain todettu, että maat noudattavat asetusta. Jäljellä on neljä maata, joissa ei ole vielä toteutettu tarvittavia toimenpiteitä. Näin tärkeän toimenpiteen paneminen täytäntöön vain osittain on kielteinen merkki niille puunviejämaille, jotka ovat voimakkaammin pyrkineet ainoastaan lailliseen puunkorjuuseen. On siksi vaarana, että EU:ta syytetään kahdenlaisista standardeista.

Komission olisi otettava huomioon EU:n tarkastajien kertomuksessa esitetyt suositukset sekä FLEGT-aloitteen nykyinen arviointi voidakseen arvioida, kuinka tämänhetkistä lähestymistapaa voitaisiin muuttaa konkreettisempien tulosten saavuttamiseksi.

Erityiskertomus nro 13/2015: FLEGT-toimintasuunnitelman mukainen EU:n tuki puuntuottajamaille - on tällä hetkellä saatavilla englanniksi (muut kielet tulevat saataville lähiaikoina).